

נחל'י נצח

יו"ל ע"י מוסדות ברסלב / בראשות הרב שמואל שטרן שליט"א

גיליון מס' 795
פרשת יתרו תשפ"ג

הדלקת נרות			
ר"ח	אצת העשבת	כניסת שבת	ירושלים
18:38	17:59	16:45	ירושלים
18:35	18:00	17:02	תל-אביב
18:36	17:59	16:53	חיפה
18:39	18:01	17:04	באר שבע

דבר ראש הישיבה

ענווה עם גאווה

"אין ענווה אלא בנוגע לגוף" • אל תגיד שאתה לא מסוגל • שזה לא בשבילך • שזה רק לצדיקים • שזה לא לדור שלנו • ויגבה ליבו בדרכי השם!

ממשיך הרה"ק: "ובעניינים כאלו יצר הרע עושה אותו עניו, אתה 'בעל-הבית', לא שייך לך דברים כאלו, מחשבות קדושות חזיונות בתורה ובתפילה ובאמירת תהלים ולשורר לפני קונן, ונעשה שפל ועניו בעת הזה". ומסיים הקאמארנער, שאם ייגש אל אותו אדם יהודי ויתחיל לבזות אותו פתאום הוא יתנפח מגאווה עד השמים ויורד עמו לחייו על שפגע בכבודו...

זה מביא חורבן

מי שאומר לעצמו "אני לא שווה כלום" כנראה שיש לו ענווה פסולה שאיננו עושה מה שצריך לעשות, ואפילו יכול להיות שהוא אומר זאת מתוך גאווה! אסור כך להתנהג, אלא צריכים לדעת שכל אחד מסוגל לקום בחצות או לקום לנץ, לא להאמין לטענותיו של היצר הרע.

ובזה אפשר להסביר את מה שכתוב ברש"י (בראשית ז, ז) על נח שהיה "מקטני אמנה", דהיינו שלפי מדרגתו היה לו בחינת פגם של ענווה פסולה, ולכן לא עורר את דורו לתשובה כי לא האמין בעצמו שיש לו כח לעורר את בני דורו. וענווה כזו מביאה חורבן, כמו שכתוב בגמרא (גיטין נו, א) שענווה פסולה מחריבה את בית המקדש, ואכן פגם שפלותו של נח הביאה מבול. ומכאן נלמד שצריך לדבר מתי שצריך כדי לעורר ולקרר, ולא לטעות ולפול לענווה פסולה.

וכן אומר רבי נתן, שאדם צריך להאמין בעצמו ולדעת את הכוחות שלו בעבודת ה', לדעת שיש לו כח להתפלל ולפעול ישועות, לא להמעיט בערך עצמו, כי זו ענווה פסולה. אדם צריך לדעת שוודאי יש לו נשמה גבוהה וקדושה, ולפעולות שלו יש כח גדול בשמים. אם האדם ידע שיש לו כזו נשמה קדושה הוא לא ימהר לעשות עבירות, כי אדם שחי בענווה ושפלות פסולים אומר 'מה כבר משנה אם אעשה עבירה, גם ככה יש הרבה אנשים שעושים עבירות, מה ישנה עוד אחת'. אבל אם היה יודע מה כוחו וכמה השפעה יש לו בכל העולמות, היה חושב פעמיים לפני כל מעשה של עצמו.

ולכן צריך שיהיו לאדם שני כיסים, אחד של גאווה ואחד של ענווה. כשהוא מרגיש כלום ולא יכול לעשות הרבה בעבודת ה', הוא חלש ולא מסוגל, כאן צריך את הכיס של הגאווה, שהוא יכול וחשוב ומסוגל; אבל מתי שהוא מרגיש "כוחי ויעוצם ידי" אז הוא צריך להכניס עצמו לכיס של הענווה, שהוא כלום אלא הכל מה' יתברך.

נ"ש מאוד נזהרו להיות נקיים מעניין הכבוד והגאווה. בגמרא (סוטה ה, א) יש דעות שתלמיד חכם מותר בשמינית שבשמינית של גאווה, אך אנ"ש נקטו כדעת רב נחמן בר יצחק שם ש"לא מינה ולא מקצתה", אלא להתנהג בענווה ושפלות עד הסוף ממש (וראה ברמב"ם דעות פ"ב ה"ג).

ולמרות זאת, ברוחניות צריכים קצת גאווה. יש כלי "אין ענווה יפה אלא בנוגע לגוף": חברך מבייש אותך – תשתוק, אל תכעס, תקבל את הביזיונות באהבה, אל תתרגז, אל תאמר לו דברים פוגעים, תתנהג בענווה. אבל בדברים הנוגעים לנשמה אל תאמר "אני לא יכול להתבודד, אני לא יכול לקום חצות, לא יכול ללמוד תורה, זה רק לאנשים גדולים", אלא תרגיש את עצמך גדול ומסוגל לכל הדברים הרוחניים.

ואכן נאמר בגמרא (סוטה ה, א) שהקדוש ברוך הוא הניח את כל ההרים והגבעות והשרה את שכניו על הר סיני שהוא נמוך מכולם. והסבירו בספרים, שהתורה ניתנה על הר סיני ולא בעמק או במישור, כי אי אפשר ברוחניות לומר "אני כלום" מכיון שזו ענווה פסולה, ולכן התורה צריכה להינתן על הר שיש לו קצת גובה. אסור

לנו לבוא בטענות מזויפות ולחשוב שאנו לא מסוגלים לעסוק בתורה ותפילה ועבודת ה', כי אז חלילה אפשר ליפול לגמרי.

משפיע לכל המלאכים

מובא בספרי הרה"ק מקאמארנא שהאדם לא יאמר שעבודת ה' היא רק עבודות לדורות קודמים, אבל בדור שלי ובמצב שלי אי אפשר לעבוד עבודות כאלו, דיבורים כאלו הם מדרכי הענווה הפסולה.

והנה לשונו המיוחדת: "הוצר מהפך, כי כשאדם עומד בשווקים שצריך להתאמן עצמו, וכן בתורה ותפילה, אומר לו מי אתה בריה שפילה? עניינים כאלו שייכים לצדיקים ולא לך... וזה ממש עבודת פער, והגורם לו שנתרחק מאת ה' יתברך! שמצד שפלותו שהיצר הרע עושה לו שפל בריה, ואינו מאמין כי האדם שמכונה בשם "ישראל" גורם על ידי תפילתו ומחשבתו שפע רב בכל העולמות ומשפיע לכל המלאכים... וכן כשעומד בחצות או פחות מעט לשורר לפני קונן, כמה שטמחה עושה בשמי מרום!"

להזמנות:

02-6289761

052-7679638

ספרו החדש

של הרה"ח שמואל שטרן שליט"א

שביל חדש

נפתח אל הלב

כבוד את...

הכל מתחיל מהשורש

במה דברים אמורים: כשאנחנו רוצים להצליח בחינוך ילדנו לעבודת ה' ולנורמליות עלינו לזכור זאת היטב היטב, שאי אפשר לדרוש מילד לכבד את הנעלם ממנו – ה' יתברך – כשהוא לא מבין מה זה היררכיה וכבוד למי שמעליו. כיבוד הורים איננו רק מסיבת הכרת הטוב, שאז אני ההורה העניי [...]. מוותר על הכבוד הזה; אלא זהו דרך שבו אני כהורה מחנך את בני לגבולות ומחויבויות למי שמעליו עד שיזכה להבין שיש אחד יחיד ומיוחד שמעל כולם ואותו צריכים לעבוד גם אם איננו במצב רוח של הכנעה.

הדגשתי את המילה "נורמליות", מכיוון שאנחנו עדים לדור של חוצפה והפקרות מוחלטת ולא רק כלפי שמיא, אלא כלפי כל מה שזז, "בן קם באביו" וכו', וכל זה מגיע מחוסר חינוך נורמטיבי לכל קטן – שיבין שיש מי שמעליו והוא צריך לכבדו. בדור של חופש בחירה ודמוקרטיה, כל אחד עושה מה שעולה בדעתו, ואז איש את רעהו חיים בלעוהו גם בשביל חנייה! והכול מתחיל מההתחלה: כשהחינוך ההתחלתי בריא ונכון וילד מבין שהוא מחויב לקודים של התנהגות ומשמעת ללא התנצלויות או פשרות – זוהי תבנית נכונה להצלחה בס"ד.

בעבר היה לי תלמיד מתקשה שראיתי שהוא לא משתדל בכיתה ולו בדברים מינימליים ביותר. בבירור אצל הוריו התגלתה לי התמונה המדאיגה: הילד לא מחויב לשום עזרה בבית וגדל כילד פרא שאינו מחויב לכלום מלבד לגחמותיו. הבהרתי להוריו שכדי שנוכל לשקמו בכיתה עליהם להתחיל לחייב אותו לעזור בבית בתפקידים קבועים שרק הוא יהיה מחויב בהם ולא לוותר עליהם בשום פנים ואופן! תלמיד שאין לו מחויבות כלפי הוריו לא תהיה לו מחויבות ללימודים, ולאחר מכן גם לא למשפחתו ומי מדבר על עבודת ה'...

לסיכום: מצוות כיבוד הורים היא לא למען האגו שלנו, אלא היא תחילת עבודת ה' והחינוך לשפיות ואין לנו רשות לוותר עליו. כך הוא בכיבוד המחנך כמובן, ומכאן גזרת העובדה שעלינו לכבד את הנאמר מפי המחנך של הילד לא רק מהשפה ולחוץ וכדי להרגיע את המחנך, אלא בכדי להבהיר לילד שיש מי שמעליו ואומר לו כיצד לפעול ועליו לכופף את ראשו ולהיכנע, וכך בעזרת השם הוא יפנים שצריך לציית לכל מי שמעליו, ובראשם – השם יתברך.

שבת אנו זוכים בס"ד לקרוא את פרשת מתן תורה, וכידוע אמרתם של צדיקים ש"הקריאה מעוררת את הזמן", נמצא איפוא שאנחנו בזמן קבלת התורה.

ניכנס מעט לתוך עשרת הדיברות לקבל את ההוראות שלנו כיהודים. הדיברות מחולקות לחמש-חמש, כשבצד אחד עומדים לפנינו חמש דיברות שבין אדם לקונו: אנכי, לא יהיה אלהים אחרים וכו', ובצד השני את הדיברות שבין אדם לחברו: לא תגנוב, לא תרצח וכו'. המעניין הוא, שבצד הדיברות שבין אדם לקונו נמצא הדיבר החמישי, "כבד את אבך", שהוא לכאורה עניין של אנושיות גרידא, עניין אלמנטרי שכל בן אנוש מבין אותו. מדוע הוא נמצא בצד המיועד לבין אדם לקונו ולא בצד המיועד לבין אדם לחברו?

התשובה לכך, שלמרות הרגש שבמצווה זו של כיבוד הורים, העניין הזה הוא אכן בעיקר בין אדם לבוראו! ומדוע? –

בשביל להבין את התשובה עלינו לחזור לבריאת העולם ומטרתה.

תבין שיש היררכיה

הקב"ה ברא את העולם בכדי שנוכיר אותו ונכבד אותו. בעצם כל עניין הכבוד (שאנשים מחפשים ורודפים אחריו) תכליתו שנעביר את הכבוד המדומה למלך הכבוד ה' יתברך! אבל לצערנו, "בזכות" יצרינו הרעים, לא רק שאנחנו לא מכבדים את ה' אלא לפעמים לוקחים את הכבוד לעצמנו. בכך מובנים דברי חז"ל על בעלי הגאווה והרודפים אחר הכבוד שהם דוחקים את רגלי השכינה (ראה ברכות מג, ב), מכיוון שהם לוקחים את עיקר מטרת בריאת העולם ומחללים אותו על בני אנוש!

כדי שנזכה להבין שצריך לכבד את ה' עלינו להבין תחילה ולהתחנך שיש היררכיה בעולמנו, ולכן צריכים אנו לכבד את הורינו וכך להפנים את המסר הערכי הזה, שבעולם הזה יש מי שמעלנו ועלינו לכבדו ולשמוע בקולו, ואחר שנבין זאת נתקדם למטרה העיקרית ונכבד את אבינו שבשמיים שהוא גם אביו של אבינו והאומה כולה. זהו גם ההסבר לדברי חז"ל "מורא רבן כמורא שמיים"; ברגע שהתלמיד מכבד את רבו שמעליו, בעצם הוא מתחיל את תהליך הענקת הכבוד למלך הכבוד שהוא הגבוה מעל כולם.

בבירור אצל הוריו התגלתה לי התמונה המדאיגה: הילד לא מחויב לשום עזרה בבית וגדל כילד פרא שאינו מחויב לכלום מלבד לגחמותיו

ניצוצות
מגזין הלב לכל המשפחה

מוקד המבצעים
למצטרפים חדשים:

02-623-1218

רבי נחמן יעניק לך ולילדים שלך, חוזק נפשי והעצמה...

לא אז, היום!

חשק חדש לקיים את התורה בהתעוררות ובהתחדשות, וגם זה סוג של נתינת התורה מחדש.

רש"י חוזר על זה שוב ושוב בפירושו על התורה: "אשר אנכי מצווה אתכם היום" – "שיהיו עליכם חדשים כאילו שמעתם בו ביום" (דברים יא, יג). היום הזה ה' אלקיך מצווך" – "בכל יום יהיו בעיניך חדשים" (דברים כו, טז). "היום הזה נהיית לעם" – "בכל יום יהיו בעיניך כאילו היום באת עמו בברית" (דברים כז, ט), ועוד.

אם נתרגם זאת למילים שלנו, זה אומר שאנחנו צריכים לתפוס את עצמנו, להתנער מהשטיויות שאופפות אותנו ומחשושן שהיינו שרויים בו, ולקבל על עצמנו מעשיו לעבוד את השם ברצינות ובאמת. זו קבלת התורה של היום! הרי אנו נוצרים בכל בוקר לבריה חדשה, אז ודאי שעלינו להתחדש גם בקבלת התורה מחדש בכל יום.

...

לדבר דיבורים זה קל יחסית, להגיע לזה באמת זה לא פשוט. אבל אם כל הזמן נשתוקק אל השם ונכסוף ונערוג ונתאוה ונתגעגע מתי סוף סוף נצא מהדרגה הבינונית-ומטה שלנו ונעלה סוף-סוף על דרך המלך, זה יעזור לנו להגיע לקבלת-תורה מחודשת ורעננה באמת, אז יתמלא בעזרת השם רצוננו ונוכל באמת לבצע את ההחלטות הכמוסות בלבנו.

ואם תחשוב שניה תיזכר שכך גם זכו סבי-סבינו לפני 3335 שנים לקבלת התורה שם במדבר סיני: הם ישבו חמישים יום, מאז יציאת מצרים, והשתוקקו לקבל את התורה. הם ספרו יום אחר יום כעבד מותש השואף למעט צל, וההשתוקקות הזו הביאה אותם לקבלת התורה העוצמתית שכמוה לא היתה עד ימינו.

(לקיטוי הלכות ברכות השחר ה סג, ייבום גב, נשיאת כפים ה כה, דם א, ג, תפילין ה ו)

בחן קצר על הפרשה עם רש"י: מתי הגענו למדבר סיני לשם קבלת התורה?

אם ענית "בראש חודש סיוון ג' אלפים תמ"ח, לפני 3335 שנים" – נכשלת בתשובה חלקית ולא מדויקת. אמנם אתה יודע את הפרשה, אבל לא את רש"י.

אמנם בתורה כתוב שהגיעו למדבר סיני בחודש השלישי, אך רש"י מסביר שלכן כתוב "היום הזה באו מדבר סיני" ולא "היום הוא" – כדי שיהיו דברי תורה חדשים עליך! כאילו היום ניתנו!

אז שוב, מתי באו לקבלת התורה? כולם במקלה: "היום הזה!"

...

בשביל לדעת את זה אינך צריך להסתכל ברש"י. אתה יכול להסתכל על העולם שסביבך, לראות את אוקראינה השלווה שפתאום נרמסת תחת מגפי פוטין, את התמורות שמתחוללות בשדה הקרב שם בכל יום, את ערעורי המשטרים בארצות רבות עד קריאה למרי אזרחי, ואפילו את שינוי מזג האוויר מחם לקר ולהיפך; כל העולם נברא על ידי התורה, וכל השינויים נעשים על ידי הצדיקים והחכמים שדורשים את התורה ומחדשים בה חידושים בכל עת, וכפועל יוצא משתנה גם העולם. אם אתה רואה יום אחד גשום ובמשנהו להיפך, תיכנס אל היכלם של גדולי התורה ותברר על החידושים שחידשו באותו יום. הכל מגיע מנתינת התורה המחודשת שבכל יום.

עכשיו יש ללשונונו טעם חדש כשאומרת בכל יום "ברוך אתה ה' נתת התורה". לא פעם הוא נתן את התורה, בכל יום ויום הוא נתן מחדש את התורה, לך לצדיקים ותראה חידושי תורה נפלאים מחודשים בכל יום, וגם אצלך אתה יכול לראות שפתאום אתה מקבל

וגם אצלך אתה יכול לראות שפתאום אתה מקבל חשק חדש לקיים את התורה בהתעוררות ובהתחדשות, גם זה סוג של נתינת התורה מחדש

לצעירי הצאן

השלווה המפתיע

עליך להתנהג בענוה ושפלות גמורים, אך בדברים הנוגעים לנשמה תרגיש את עצמך גדול ומסוגל לכל הדברים הרוחניים. ולכן אתה צריך שיהיו לך שני כיסים, אחד של גאוה ואחד של ענוה: בדרך כלל צריך את הכיס של הענוה, אך כשאתה מרגיש חלש ו"כלומיניק" עליך להתחזק בגאוה דקדשה!

מתוך מאמר ראש הישיבה

השעון שווה זהב

26 שנים לפטירת רבי שמאי גינזבורג זצ"ל - שב"ק כ' שבט תשפ"ג - כ' שבט תשנ"ז

פתאום צפה במוחו אמרתו האלמותית של ר' בונים לוקעבער, כתשובה לדבריו של שמאי שאין לו כסף כדי לנסוע לגור: "לגור הולכים ברגל!", משמע: כדי להתקשר לחצר החסידית עלִן להשקיע, להזיע, זה לא קליל ופשוט!

בעוז רוחו החליט שמאי שיעבור עליו מה, הוא שוכר חדר לו ולשלושת אחיו.

כהשתדלות שלח מכתב לסבו מאמריקה בו מספר לו שעלה ירושלימה והתחיל ללמוד בישיבת גור החסידית. הוא לא העז לבקש ממנו עזרה כספית בצורה מפורשת, אך קיווה כי בהערכתו העצומה של סבו לתורה יראה לעצמו זכות לסייע בתורתו ובתורת אחיו.

ואכן, ביום הולדתו י"ז בתמוז קיבל שמאי מעטפה מאמריקה. ניכר על המעטפה כי זה לא מכתב סתמי, זה יותר דומה לחבילה המכילה משהו...

בלב פועם פתח שמאי את החבילה, ושעון זהב כבד נחת ממנה. במכתב המצורף כתב הסב כי הוא מאושר שנכדיו החביבים החלו ללמוד בישיבה המעטיצה, והוא מצרף עבורו שעון זהב כדי שילמד וידע להעריך כל דקה, יבין כי הזמן שווה זהב.

ללא היסוס נטל שמאי את השעון, לא מישכן אותו, לא הלווה על פיו, אלא מכר אותו לצמיתות. בכסף שהתקבל פרע את החוב במכולת ונתן לבעל החדר את דמי השכירות אף לכמה חודשים מראש.

אחיו הביטו על מעשהו בהערצה, והוא לא הבין את החידוש במעשה; הלא טוב לי תורת פיך יותר מאלפי שעוני זהב!

(מקור: הגאון החסיד)

ב.על וטורח רב העלה הבחור שמאי "שאמע" בחיבה את הוריו מפולניה השקטה. לאחר שנתקל בגילויי אנטישמיות ליבו אותת לו כי אין מקומם באירופה, וכשראה שהוריו לא ממנה לאשר לו להעפיל לארץ הקודש נכנס ללשכת הגיוס הפולנית והצהיר על התגייסותו... כשהגיע המכתב הרשמי לבית הוריו נחרדו לגלות כי חרב הגיוס עומדת על צוואר בנם, ולא נותרה למשפחתו ברירה אלא לעלות לארץ הקודש ובכך להיפטר מן הגיוס.

בהגיעם ארצה השתכנה המשפחה ב"בלפוריה" שבמעמק יזרעאל, שם קנה להם סבם מארה"ב שטח אדמה רחב ידיים אותו עיבדו במסירות.

בכל יום, לאחר יום העבודה המייגע, עלו נערי המקום על סוסיהם ודהלוהו במרחבים הפתוחים, וליבו של שמאי נחמץ. בפולין היה הוא רגיל ללימוד סוער עם חבריו לשטיבל בהתמדה ובשקידה, וכאן בת קול מנהמת ואומרת 'תורה מה תהא עליה?'

תפס שמאי יוזמה, דפק על בתי המושבה מידי לפנות-ערב לכנסם לבית הכנסת לתפילת המנחה, ובין מנחה לערבית מסר להם שיעורי תורה מרתקים בהלכה ובאגדה, אך נפשו עדיין אבלה עליו: היכן ימצא חברים כלבבו שיתפללו עמו בעומק סגויות הש"ס והראשונים? והבורא שמע לתפילותיו.

בשנת תרפ"ז יצא הרב קוק בראש משלחת רבנים לחזק את יישובי הארץ ובכללם את בלפוריה. עלה הרב קוק לבימת בית הכנסת, פתח בדברי התוספות והביא את תירוצם תוך שהוא מחפש לכך ראייה. שקט השתרר בבית הכנסת, ולפתע נשמע קולו של הנער שמאי כשמילותיו עשירות בציטוטים ומראי מקומות מכל הש"ס.

הרב קוק נדהם: "מה אתה עושה פה?".
 "ומה עלי לעשות" ענה שמאי בשאלה.
 "מקומך אינו כאן, לך ירושלימה".
 "ומה יהיה על אחיך?" שאל שמאי בדאגת-אמת.
 "נעלה גם אותם" אמר הרב קוק בעוז.

וכך עלו האחים שמאי, צבי ופסח ירושלים ללמוד בישיבת "מרכז הרב" המפורסמת של הרב קוק.

התנאים הגשמיים בישיבה היו משופרים וניתנו להם תנאי פנימייה מושלמים, לעומת ישיבת "שפת אמת" בנשיאות רבו ה"אמרי אמת", אך שמאי השתוקק מאוד לעבור אליה מאחר ששמע את שמעה הטוב עוד בפולין.

אך כיצד יוכל ללמוד בירושלים בלי אכסניה? הישיבה הגוראית לא סיפקה לתלמידיה תנאי פנימייה כלל, על כל בחור הוטל לשכור מכספו חדר למגורים ולארגן לעצמו את ארוחותיו, ולשמאי אין כסף כלל!

כל הלב בשביל התורה. רבי שמאי והמצבה שעל קברו

הגה"ח רבי שמאי גינזבורג זצ"ל

נולד: שבעה עשר בתמוז תרס"ה, לוקובה שבפולין.
יתכנר נער: בהשפעת ובעידוד סבו גמר את הש"ס בהבנה קודם בר-המצווה.

שערי יושר: בצעירותו למד תורה במשך תקופה בישיבת "גרודנה" מפי הגר"ש שקופ זצ"ל.

זה ספר: חיבר "אמרי שמאי" על התורה והרמזים.
נפטר: כבן 92.

פעם נכנס נכדו לביתו שכולו היה חשוך ורק קולו וקול חברותו נשמעו לומדים ברקע. הנכד שאל לפשר החושך, ונענה שקרתה תקלה ובינתיים הם המשיכו ללמוד. הנכד פנה לארון החשמל וראה שבכר-הכל שעון השבת כיבה את התאורה... בהסתת מתג הוא הפעיל את האור, ובבדיקה בשעון נוכח לדעת כי עברו שעותיים (!) מאז נכבה החשמל!...

הכי קרוב - הכי מפנק

הזמינו עכשיו חדר במלון שמאחורי הציון!
 050-4141-497
 avraham201@gmail.com

מיטות קינג סייז

סאונה ומקוה מטאור

ארוחות כיד המלך

הכי קרוב לציון

LANDAU
 לנדאו - הבית שלכם באומן

שאלה:

מה מברכים על ריח טוב של לחם חם?

תשובה: לכתחילה אל תיקח אותו בידך כדי להריח בו, ואם כן עשית כך אל תברך. ומותר לך להריח אם אינך נוטל אותו בידך לשם הרחה.

הרחב דבר:

ה"בית יוסף" בהלכות הבדלה (סי' רצ"ג) מביא את דברי ה"כל בו", שיש הנוהגים שבמקרה ואין להם בשמים להבדלה הם נוטלים לחם [חם שריחו נודף] ומברכים עליו "בורא מיני בשמים", ומביא גם את דעת ה"ארחות חיים" לרבינו אהרן מלוניל שלא לברך "בורא מיני בשמים" [מאחר שלחם אינו מין בשמים] אלא "שנתן ריח טוב בפת", וכתב בבית יוסף שכך נראה מדברי האבודרהם.

אמנם בסיוע דבריו מעיר הבית יוסף שהוא כשלעצמו סובר שאין לברך כלל על הלחם, שאם ניתן לברך עליו למה הדברים אינם מוזכרים כלל במשנה, ברייתא או גמרא כלשהי?

להלכה, הרמ"א בהלכות ברכת הריח (סי' רט"ז ס"ד) מביא את הדעה שמברכים "שנתן ריח טוב בפת", ואת דעת ה"בית יוסף" שלא מברכים כלל, ומכריע שכדי לא להיכנס לספק ברכות לכן אין להריח בלחם חם [וה"כף החיים" כתב (סק"ה) שאף בצונן יש להיזהר

מלהריח] (וראה בערוך השולחן סי' רט"ז ס"ד שמתמה מה ריח טוב יש בפת וכו').

ומוסיף ה"משנה ברורה" (ש"ס), שבמידה וכן הרחת בלחם – אל תברך עליו מאום.

• • •

אז זהו? נכנסים הביתה לאחר אפייה, צריך לסתום את האף?
לא.

כלל יסודי בהלכות ברכת-הריח קובע כי לא מברכים על בשמים אלא אם כן נועדו להריח, ורק אם אתה לוקח אותם בידך לשם הרחה יש מצריכים ברכה גם אם לא נועדו להריח (ראה בפסקי תשובות סי' רט"ז אות ג). משכך, לחם רגיל לא עומד להריחו, ולכן אין בעיה ומותר להריח בו בכוונה כל עוד אינך נוטל אותו ביד.

אמנם ראיתי דעות שונות במחברי זמנינו האם העובר ליד מאפיות ומדגניות צריך להמנע מלהריח, שייתכן שהם רוצים שהעוברים והשבים יריחו את הלחם וירצו לקנותו, ואז דינו כבשמים בחנות בשמים שכן מברכים עליהם כמבואר בתחילת סימן רי"ז.

ניצוץ לשבת

מתוך גיליון 'ניצוץ', מגזין הלב לכל המשפחה

צמודים לשולחן ערוך

שיש לו יראת שמיים דבריו מתקבלים. כולם קיבלו את דעתו ללא עוררין, ילדיו כמו גם תלמידיו ושומעי לקחו.

"הוא היה איש אמת, אמת שאי אפשר לזייף אותה. אנשים ראו שהוא פועל מתוך אמת פנימית אמיתית והלכו אחריו. הפשטות שלו, היושר והעקביות בנו בנפשנו יסודות מוצקים ואיתנים. לדעת ללכת בדרך הנכונה בלי להתפעל מהמהמורות והאתגרים שבדרך.

"דבר מאוד יסודי אצלו היה להיות צמודים לשולחן ערוך ולדקדוק הלכה, לפעול על פי מה שהתורה מצווה אותנו במדויק, לא לפי "הרגשות" או "אורות". היה חשוב לו שנקיים כל מצווה כראוי, שהחיים יתנהלו על פי דעת תורה ישראל".

(מגזין "ניצוץ" טבת תש"פ)

קיבלו את דעתו ללא עוררין. הרב קעניג בשיעור

ידענו שיש לנו אבא מיוחד וצדיק" מספר בתו של הרה"ח ר' אליעזר מרדכי קעניג זצ"ל. "סמכנו על כל מילה שלו, כל מה שאמר היה קדוש בעינינו ללא שום שאלה וקושיה. גם אמי תחילת תמיד הלכה אחריו בכל, היא הייתה הדוגמא שלנו, 'כל דבר תשאלו את אבא, מה שהוא יגיד'. "הייתה לו בהירות מאוד גדולה בכל נושא ועניין, הכול היה ברור לו מאוד, כיצד נוהגים ומתנהלים בכל צעד ושעל.

"יש בעיה לפעמים אצל הורים, כאשר הם לא בטוחים בדרכם, הילדים מיד מרגישים זאת, אך כשיש בהירות גדולה בדרך, יש השפעה חיובית ובריאה על כל הבית בפרט על הילדים. ראינו אצלו דוגמא אישית בכל ההנהגות, בצורה מכובדת מרוממת ובריאת שמיים. אדם

פתגם השבוע

על ידי ריבוי לימוד תורה נכניס בילדנו יראת שמים והרגל הלימוד

מתוך הספר 'פיקודן משמים', המדריך המושלם לחינוך. מאת ראש הישיבה הרב שמואל שמרן שליט"א

הצלחת ולרפואת הרב אליעזר בן עטיא שליט"א
נתן בת בת-שבע ואדל בת דבורה ציפורה רחמים לכל הישועות

העלון נתרם השבוע

הצלחת משפחת שאול
הצלחת משפחת אוקן
הצלחת משפחת שילר

להשכרה בכל יום בשעות הערב

בית מדרש מתאים לאירועים קטנים באזור מאה שערים
עזרת גברים ועזרת נשים בנפרד
לפרטים: 054-8475902

הבטחה בשדה הקרב

בעולם!?! אך ככל ששהה במחיצתם, ראה את דבקותם ואת עבודתם את בוראם בתמימות ובאמת, והבין כי הם מרוממים מעל הכל וחיים חיי אמונה וקרבת ה'. הוא התפעם עד עמקי נפשו מאשר ראו עיניו, והתקרב לרבינו הקדוש ודבק בעצותיו.

לימים עבר להתגורר בעיר פולנאה, שם הקים תלמוד-תורה מחתרתי שבו חונן את ילדי ישראל בדרך התורה והאמונה במסירות נפש, תחת אפו של הנק.ו.ד.

חיים כאילו אין מלחמה. מראה העיר אומן בימי מלחמת הע"ש

הוא נכנס אל הקלויז של חסידי ברסלב ונדהם לראות, 'האם אנשים אלו מן הישוב? וכי אינם יודעים מהקרבות העקובים מדם המתחוללים בעולם!?!' אך ככל ששהה במחיצתם, ראה את דבקותם ואת עבודתם את בוראם בתמימות ובאמת.

שרד עד לשחרורו

החודש חל יום ההילולא של החסיד ר' צבי אלימלך (הירשל) מטפליק, החסיד המיוחד שזכה להתקרב בצעירותו לחסידי ברסלב בעיר אומן לפני כמאה וחמישים שנה.

בצעירותו היה ר' צבי אלימלך שקוע רובו ככולו במסחר. לאחר שגויס לצבא הרוסי עבר תלאות בגוף ובנפש. בהיותו חלש בגופו וחולה בריאותיו, כמעט נפח את נפשו במהלך שהותו בצבא.

פעם אחת הוטל עליו ועל חבריו לשאת שקי קמח ענקיים כברת דרך ארוכה. תוך כדי סחיבת השקים הכבדים חש כי כוחותיו הולכים ואוזלים ועוד רגע קט הוא מתמוטט תחתיו. במר נפשו פנה בתפילה לה' יתברך: "ריבונו של עולם! הצילני ממוות! מבטיח אני לך שאם אשאר בחיים, אשוב בתשובה שלמה לפניך ואלך בדרך הישר" -- --

עם הרי"צ מליובאוויטש זצוק"ל

לאחר תקופה עבר לגור בטפליק ושם עבד כחיט. באחד הימים הגיע הרי"צ מליובאוויטש זצוק"ל לבקר בעיר. רבים מבני העיר באו לקבל את פניו, ואף הוא נכנס ומסר קוויטל. כשקרא הרי"צ את הקוויטל שלו, התמלא התפעלות ואמר: "בימים קשים כאלו, כשצרות מקיפות מכל עבר, מבקש יהודי אך ורק בקשה אחת, לזכות לאמונה ויראת שמים!..."

לימים סיפר החסיד ר' יוחנן גלנט בשם ר' הירשל, כי הרי"צ שאל אותו: "לאיזה חסידות אתה משתייך?" וכשהשיב לו: "מחסידי ברסלב אני", אמר לו הרי"צ: "הנה, לכל אחד יש ספרים רבים בביתו, אולם כשנוסעים בדרכים - לוקחים רק את הספרים הנחוצים ביותר, שלומדים בהם בקביעות", והראה לו את הספר 'ליקוטי מוהר"ן הנמצא עמו.

בזיווג שני נשא ר' הירשל לאשה את חנה בת החסיד רבי אברהם שטרנהארץ, ועבר לגור באומן. בזכות תמימותו זכה לקרב נפשות רבות לדרכו של רבינו.

ר' הירשל הלך לעולמו באומן, בט"ז טבת תרפ"ח.

תפילתו שיצאה מלב נשבר, לא שבה ריקם; באורח פלא שרד עד לשחרורו המהיר מן הצבא. הוא החל לקיים את הבטחתו ולשוב בתשובה, לקיים מצוות ולהתרחק מקריאת כתבי-עת של גויים וכדומה.

כיון שעת מלחמה היתה זו, נדד מעיר לעיר, עד שהגיע לאומן. בבואו אל העיר נכנס אל כמה בתי-כנסת, ובכל מקום ראה תבורות אנשים עומדים ושחים בחדשות מהמלחמה העולמית, כשכל אחד מספר על מה שקרא בכתיבת העת.

חסידיים מיוחדים באומן

הוא המשיך בדרכו, עד שהגיע אל הקלויז של חסידי ברסלב. גם שם מצא חבורות אנשים יושבים ומדברים, אך כשהתקרב אליהם התפלא לשמוע אותם מדברים על ענייני תורה ועבודת השם. בפינה אחרת בבית המדרש ישבו עוד מספר חסידיים, הוא היטה אוזנו לשיחם, והנה שומע הוא כי גם הם משוחחים אך ורק על יראת ה' והתכלית האמיתית...

בתחילה חשב לעצמו: 'האם אנשים אלו מן הישוב? וכי אינם יודעים מהקרבות העקובים מדם המתחוללים

כולל יום שישי

דרושים תורמים עבור בשר, דגים, יין, סלי מזון, ושאר ירקות ומוצרים לחלוקה לכבוד שבת קודש עבור 50 אברכים מתמידים המתמסרים ללימוד התורה הקדושה בשעות הבוקר מידי יום שישי בכולל 'נחלי נצח'

לתרומות: 053-31-25231

מוקד הזמנות: 1-800-800-148

הספרים והדיסקים של הגה"ח רבי שמואל שטון שליט"א אצלכם בבית

